

[Margrete Auken]

Hvis udgangspunktet for éns forventninger er absolut nul, er der selvfølgelig grund til jubel: tænk, de er blevet enige om noget. Man så nøjsomme er vi, altså forespørgerne, dog ikke. Og med bare lidt flere forhåbninger til det nordiske samarbejde ligner planen en vind i en hornlygte. Også skarn kan som bekendt gøres uret, så lad mig til indledning slå fast, at der er gode ting i planen. Jeg medgiver, at det er godt, der overhovedet er kommet noget som helst frem. En række konkrete forslag i planen, ikke mindst om forsøg på fjernelse af tekniske handelshindringer, støtter vi. Især det forslag, der drejer sig om at klargøre, hvor meget erhvervsstøtte, der gives uden om budgetterne gennem skat-tebegunstigelser, er vi i SF taknemmelige for at få regeringens tilsagn om støtte til. Vi har hidtil forgæves bedt om det. Også det planlagte udredningsarbejde om ungdomsarbejdsløshedens bekæmpelse, så beskedent det end er, siger vi tak for. Og vi støtter bestræbelserne på at synkronisere trafikinvesteringer, som kan lette samfærdslen i Norden. Fra dansk side er der ganske vist intet nyt i de fremlagte planer, men alligevel.

Men så er det også lige ved at være slut med selv den elskværdigste velvilje. Det er simpelt hen grotesk, at den samlede investering over 4 år er sat til 4,5 mia norske kr., hvoraf mere end 2 til trafikinvesteringerne. I betragtning af, at arbejdsløsheden ifølge den nordiske rapport om arbejdsløshedens omkostninger koster de nordiske samfund omkring 46 mia danske 1982-kroner pr. år, er beløbet grotesk. En halv promille af det samlede bruttonationalprodukt, hvem sagde højt ambitionsniveau? Er Danmark blevet bremset af de andre regeringer, eller har den danske regering selv været en af bremseklodserne?

For at få det opklaret søgte jeg aktindsigt i korrespondancen mellem Nordisk Minister-råds sekretariat og de berørte danske ministerier. Den blev efter flere uger afslået med en begrundelse, som selv justitsministeriet, så vidt jeg kan se i dag i et svar, giver mig ret i er tvivlsom. Afslaget har givet mistanke om, at de danske initiativer ikke har været just blomstrende, og lidt detektivarbejde har bestyrket denne formodning, den formodning, at afslaget er givet, fordi der nærmest ikke er nogen korrespondance at offentliggøre, og

det er endda Danmark, der tegner sig for langt den største arbejdsløshed.

Handlingsplanen er nøjsom. Alligevel er den ikke lige gyldig, men det interessante i den ligger mere i dens økonomiske filosofi end i dens konkrete forslag. Der er grund til at beskæftige sig meget opmærksomt med denne filosofi, fordi den muligvis ikke kun er træt afskrift af alle mulige andre kriserplaner fra OECD-landene. Tænk, hvis finansministrene mener den, så er der grund til at være på stikkerne. Skal man tage planen på ordet, er det, som om Nordens mennesker kun har valget mellem enten at lægge sig flade på de store OECD-landes industrikultur eller at gå økonomisk i spåner. Næsten hele satsningen findes på denne industrikultur, mens alt det, der hidtil har gjort de nordiske lande forholdsvis rige og robuste, nærmest er væk.

Vores styrke til nu har hverken bygget på særlig genial virksomhedsledelse eller overlegen teknologisk indsigt. Langt vigtigere har det høje, almene uddannelses- og kulturelle niveau været, at vi har haft et rimeligt fungerende samfund med betydelige samarbejdsevner og tryghed, at vi har haft en velfærdspolitik, som har bygget på ligestilling, at vi har i hvert fald ansatser til blødere løsninger inden for miljøteknologi, energiproduktion, kommunikation og trafikikkerhed end mange af de lande, vi skal konkurrere med.

At alt dette mangler i handlingsplanen, kan ikke uden videre forklares med flotheder om, at der jo ikke er plads til det hele. Medmindre planen er kolossalt sjusket lavet, og den forklaring godtager jeg nødig, så er der ikke plads til alt dette som et led i den økonomiske udvikling, finansministrene sætter på. Så bliver alt dette noget, der først kommer igen, når vi engang får råd. Jeg er spændt på at høre, hvad den danske regering har tænkt sig.

Besvarelse

Ministeren for nordiske anliggender (Chr. Christensen):

Allerførst vil jeg gerne takke fru Margrete Auken og de øvrige forespørgere, fordi de har taget initiativet til denne debat. Det vil jeg, fordi forespørgselsdebatten i dag giver regeringen lejlighed til umiddelbart før Nordisk Råds 33. session den 4.-8. marts 1985 i Reykjavik at redegøre for, hvordan vi ser på det